

Dante Caputo

El tango de l'Argentina amb l'Iran

Un controvertit acord parajudicial entre l'Iran i l'Argentina sobre un atemptat terrorista en una organització jueva a Buenos Aires ha relançat el debat sobre la creixent presència de l'Iran a l'Amèrica Llatina. Aquest atemptat va causar la mort de 85 persones el 1994.

Fa un parell d'anys, Mahmud Ahmadinejad va visitar quatre països de la regió, Veneçuela, Nicaragua, l'Equador i Cuba. Aquests governs que es declaren progressistes van rebre un dirigent que milita en

Fa temps, quan li vaig preguntar a un canceller llatinoamericà pels motius d'aquest enlluernament iranià, no em va contestar. Davant la meua insistència, vaig aconseguir que es fregués l'índex contra el polze en un posat que en aquesta banda del món vol dir diners.

Sigui quina sigui la raó, un altre cop s'ignora que cada vegada que les qüestions de seguretat dels EUA van entrar a l'Amèrica Llatina la nostra regió es va convertir en un infern. En aquest marc sorgeix ara la sorprenent celebració d'un acord entre

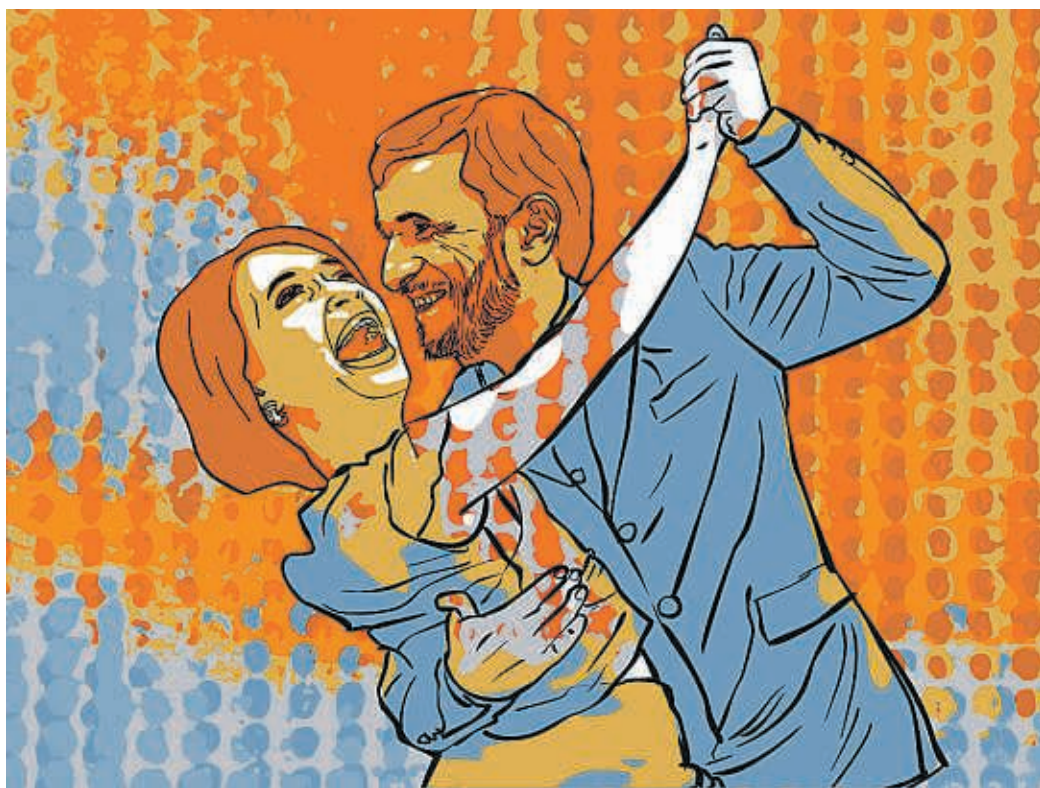
analitzin la documentació sobre el cas.

El Govern argentí afirma que l'acord permetrà destravar el judici contra els sospitosos de l'atemptat de l'AMIA. Però el memoràndum no fa cap concessió en matèria d'actuació de la justícia argentina. L'únic que admet és "l'anàlisi dels documents aportats" per les dues parts i les preguntes a alguns dels principals personatges d'història. El text diu: "Res en aquest acord no podrà perjudicar els drets dels individus garantits per la llei". La llei iraniana i la Constitució, al seu torn, estableixen que els ciutadans iranians només poden ser citats a comparèixer per un tribunal competent iranià sobre la base d'una evidència ferma. Això tanca la discussió sobre el caràcter parajudicial de la Comissió de la Veritat i la continuïtat del procediment.

La presidenta Cristina Kirchner va qualificar el fet d'"històric". Potser té raó perquè el retrocés que implicaria aquest memoràndum pot marcar la història de la justícia del país. Els dos governs, inexplicablement, s'han compromès que el memoràndum sigui ratificat pels parlaments, la qual cosa el transformaria en llei, elevant-lo a la categoria de tractat. Un tractat no es desfà per un simple acte administratiu. Així, els argentins i els seus futurs governs quedaran lligats a un text que tanca el camí de la justícia. Curiosament, a l'Argentina ni els defensors ni els detractors de l'acord no es pregunten per què el negacionista Ahmadinejad, sobtadament, obre el camí perquè es discuteixi (a Teheran) l'assassinat de 85 persones, la majoria jueves.

A l'octubre, Ahmadinejad va declarar: "Només quan el tema d'aquestes investigacions estigui aclarit es donaran les condicions per a l'expansió dels vincles entre l'Iran i l'Argentina". Això és el que està més clar d'aquesta confusa història: el Govern argentí vol augmentar el comerç (avui exporta 1.200 milions de dòlars i n'importa 20 milions) i el president iranià vol rentar una greu sospita que el perjudica a la regió. Si els iranians són els que van concebre l'atemptat, l'acord bloquejarà la justícia. I si un veritable procés judicial un dia prova que no van ser ells, aquesta paròdia haurà estat una excel·lent i sofisticada estafa política.●

© Project Syndicate, 2013

contra de l'existència històrica de l'holocaust, que va reprimir i va matar manifestants que objectaven l'últim resultat electoral al seu país i que exhibeix orgullós les posicions més reaccionàries sobre llibertats individuals. Què hi ha de seductor, per a certa esquerra llatinoamericana, en aquest president homofòbic? Ser antiameericà excusa tots els pecats i justifica les amistats? Potser la resposta sigui més simple: sovint no és la comunitat d'idees i valors la que reuneix les persones sinó les mútues conveniències del poder i els diners.

D. CAPUTO, exministre de Relacions Exteriors de l'Argentina i diputat nacional. Exsecretari per a Afers Polítics de l'OEA

l'Argentina i l'Iran per "avançar" en la investigació de l'atemptat contra l'Associació de Mutuàls Israelians de l'Argentina (AMIA), acord que no tindrà valor judicial sinó, en tot cas, simbòlic. Després d'una intrincada investigació, la justícia argentina va identificar fa anys com els principals sospitosos de l'atemptat a l'AMIA diversos membres del Govern iranià. Teheran sempre va negar la seva responsabilitat i va rebutjar que els sospitosos fossin investigats en el marc del procés judicial.

De manera inesperada, es van obrir negociacions secretes que van concloure fa dies amb la firma d'un memoràndum d'entesa entre els cancellers dels dos països per formar una Comissió de la Veritat composta per juristes internacionals que

Josep Miró i Ardèvol

A propòsit de Benet XVI

El gest de Benet XVI ens ha omplert d'estupor (una condició, per cert, per acostar-se a Déu) i al mateix temps ha mostrat la fortalesa i seguretat de l'Església. No és una commoció que la danyí, la que ve a continuació d'aquella sorpresa; al contrari, constitueix una manifestació de seguretat i confiança en el futur. Només cal traslladar un fet semblant a una governança secular per imaginar la diferència.

Primera constatació: l'Església és una realitat diferent que es mou per una lògica profunda que no és la del món. Segona constatació: malgrat el laïcisme rampant els mitjans de comunicació s'han bolcat en el tema. Hi ha una contradicció evident entre l'afirmació de la irrellevància catòlica, i l'atenció atorgada. Tercera constatació: la forma com s'examina la renúncia, les cir-

cumstàncies que l'envolten, i el seu futur, contraposen dues lectures amb un grau molt elevat d'incompatibilitat; són gairebé incommensurables. Una és la lectura secular; l'Església com una organització més. L'altra, l'Església tal com es percep a si mateixa: Poble de Déu vinculat per l'Aliança renovada en Jesucrist i Cos místic d'Ell. La seva existència gira al voltant de la sacralitat de la litúrgia el centre de la qual és l'Eucaristia. És evident que hi ha tota la llibertat del món per practicar la lectura només secular, però amb l'observació prudencial que el risc d'error en la interpretació de la realitat sigui brutal. Molt més elevat que qui diagnostica una partida d'escacs sense tenir ni punyetera idea del joc.

Si alguna cosa he après en aquests anys en el Consell Pontifici per als Laics, i abans com a president de la Convenció de Cristi-

ans per Europa, ha estat que el catolicisme és jove i fort, i avança en el món, i és feble i està en termes globals en retrocés a Europa. Però també m'he adonat que aquest declivi no és un fenomen cenyit a l'Església, sinó que és el mal de tota la societat europea. D'aquí dos errors d'interpretació que condueixen a conclusions equivocades. Una, veure la gran realitat global de 1.200 milions de catòlics, la majoria joves, a través del cada vegada més petit forat del pany europeu. El segon, no reparar que allò que vivim és la decadència d'una Europa postmoderna, i que ja és hora, com ja vam fer en l'Edat Fosca, de ser capaços de dissociar clarament l'Església de la sort de l'Imperium de la desvinculació que ens governa.●

@jmironardevol

DEBAT. La crisi política

Ricard Zapata-Barrero

Semàntica de la corrupció

La corrupció també pot provocar grans confusions semàntiques, que afecten la nostra mentalitat democràtica. El debat públic ha de tenir com a horitzó consolidar el nostre sistema, no debilitar-lo. Alerta amb el nou populisme!

Sembla com si estiguéssim passant d'una època barroca leibniziana, del "som al millor dels mons possibles", a una època existencial més profunda de Kierkegaard, on la falta d'expectatives fa que la ciutadania perdi el sentit del sistema, i fins i tot se submergeixi en una anomia durkheimiana, de sentiment de pèrdua de confiança en les normes socials, per una sensació de descontrol institucional.

Sentim a tot arreu laments que la democràcia no funciona, i se'n renegega per permetre fer servir la "política per fer mercat privat". Si es continuen confonent les coses, podem descarrilar, atrapats per una situació que provoca unes reaccions emotives d'indignació cap al polític, especialment en temps de demandes de sacrificis encara no del tot justificats.

Els casos de "mans brutes" no són producte del nostre sistema demo-

Cal donar mecanismes de participació al ciutadà per reforçar el seu paper d'agent públic

cràtic, sinó de la seva fortalesa. Idealment, el següent pas hauria de ser que el corrupte perdi de manera permanent qualsevol accés a l'Olimp d'allò públic, i prendre-li fins i tot els honors, com s'està demanant per a l'(ex)duc de Palma, i fins i tot que tornin els sous públics, pel mal ús que n'han fet. El problema és que no acabem de saber ben bé com s'han de gestionar amb contundència una vegada fets visibles, i si hem esgotat prou mecanismes per prevenir-ho.

Els debats sobre la mercantilització del públic (partits polítics, urbanisme local, "amics i coronas") són bons. La democràcia també és, crec, el marc que ha de guiar la discussió. Però el control no ha de ser institucional, sinó també ciutadà. El ciutadà ha de tenir mecanismes per controlar els polítics, accés a la informació per assegurar-se que qui ha violentat la confiança pública no pugui mai més exercir com a tal. Cal aprofundir mecanismes participatius, com utilitzar webs institucionals que permetin seguir els casos de corrupció tancats, en procés, sota sospita.

La semàntica de la corrupció ha de ser encarrilada donant mecanismes de participació al ciutadà, i que, en lloc de sentir-se debilitat, reforci el seu paper d'agent públic. La mentalitat democràtica està en aquests moments sota mínims. L'hem de reanimar amb mesures clares, ràpides i convincents, si no la semàntica de la corrupció seguirà el seu curs de desorientació cap a un terreny que tots rebutgem.●

R. ZAPATA-BARRERO, catedràtic acreditat de Ciència Política, Universitat Pompeu Fabra